

Ontwikkelrichtingen kennisverspreiding en -benutting aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

Adviescommissie onderzoeks- en kennisprogramma
Geweld hoort nergens thuis

Adviescommissie onderzoeks- en kennisprogramma
Geweld hoort nergens thuis

Secretariaat: Nederlands Jeugdinstituut (m.berger@nji.nl; s.abrahamse@nji.nl)

www.nji.nl

Utrecht, mei 2021

Kader

Huiselijk geweld en kindermishandeling (HG&KM) zijn één van de meest voorkomende vormen van geweld die in Nederland plaatsvinden. Hierbij gaat het niet alleen om fysieke vormen van geweld, maar ook om emotionele mishandeling, zoals vernedering en verwaarlozing, en financiële uitbuiting. Gemeenten, het Rijk, partners en professionals hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om dit geweld terug te dringen. Hierbij ligt om te beginnen een belangrijke opgave op het gebied van preventie van HG&KM. Maar ook het tijdig signaleren, bespreken en aanpakken van HG&KM vraagt een grote gezamenlijke inspanning.

Van professionals en gemeenten vergt dit veel kennis en kunde. Kennis die momenteel nog niet altijd gevonden en benut wordt of op een juiste manier wordt aangeboden.

Dit vormt de aanleiding voor de onderzoeksadviescommissie GHNT (zie samenstelling commissie in bijlage 1) om een advies te formuleren over de wijze waarop verspreiding en borging van kennis over de aanpak van HG&KM het beste plaats kan vinden. Het advies betreft het vakmanschap van alle professionals die onder de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling vallen. Dat zijn professionals die werken in het onderwijs, de kinderopvang, de jeugdzorg, de zorg, welzijn en bij justitie. Daarnaast spelen meerdere partijen een rol bij de bevordering van het vakmanschap van deze professionals: initiële opleidingen, beroepsorganisaties, gemeenten, werkgevers(organisaties), kennisinstututen en ministeries. Dit advies richt zich op al deze partijen.

Inventarisaties en bronnen

Ter voorbereiding op het advies heeft de commissie de volgende inventarisaties en bijeenkomsten ondernomen:

- Focusgroepbijeenkomsten met praktijkprofessionals, beleidsmedewerkers en ervaringsdeskundigen over kennisbehoeften rond de aanpak van HG&KM (voorjaar 2019).
- Focusgroep kennisoverdracht en -benutting aanpak HG&KM met ervaringsdeskundigen, professionals uit verschillende sectoren en beleidsmakers (najaar 2019).
- Deskresearch inventarisatie kennisbronnen rond HG&KM (begin 2020).
- Inventarisatie Aandacht voor huiselijk geweld in het curriculum van hogescholen die professionals afleveren die een rol kunnen spelen bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, uitgevoerd door de Hogeschool Leiden (eind 2019 / begin 2020) met aansluitende bijeenkomsten voor docenten Social Work.
- Inventarisatie professionele kaders beroepsgroepen rond de aanpak van HG&KM (najaar 2020) met aansluitende bijeenkomsten.

Kennisbehoeften

In de focusgroepen met professionals komt een grote handelingsverlegenheid naar voren: men ervaart een taboe om HG&KM bespreekbaar te maken en vindt het lastig adequaat te handelen bij een vermoeden van geweld. Kennisbehoeften die de professionals in de focusgroepen naar voren brengen hebben vooral betrekking op kennis over 'wat werkt' bij de aanpak van HG&KM, met name rond:

- signaleren;
- bespreekbaar maken;
- wegen en interveniëren;
- integraal samenwerken.

Deze kennisbehoeften worden bevestigd in de inventarisatie onder beroepsgroepen. Specifiek brengen zij de volgende wensen rond kennis en competenties voor de aanpak van HG&KM naar voren:

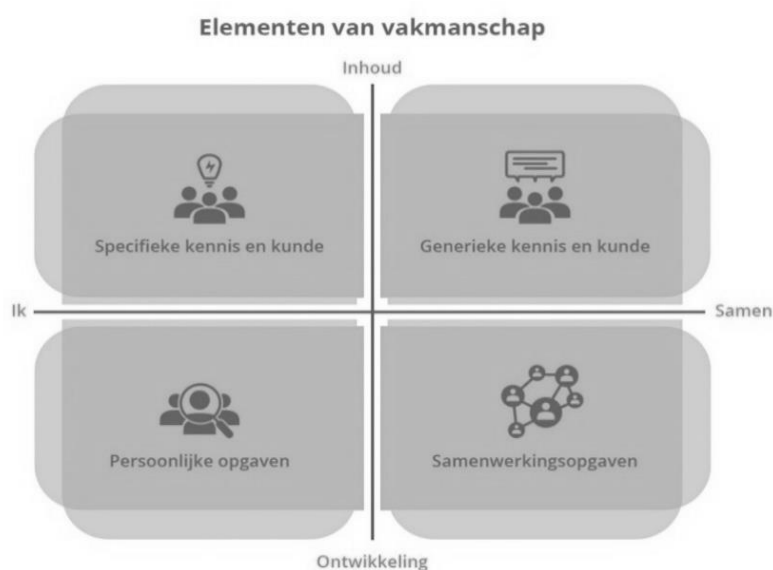
- Vergroten awareness voor verschillende groepen, bijvoorbeeld ouderen en tieners.
- Omgaan met beroepsgeheim.

- Melden: samenwerking in de keten, en met name met Veilig Thuis, behoud werkrelatie met degene waarover je meldt (zeker als er niets aan de hand blijkt te zijn), gezamenlijk melden bij ernstige zaken.

Bevordering vakmanschap

Een effectieve aanpak van HG&KM vraagt om vakbekwame professionals die weten hoe ze geweldsproblemen bij kinderen en volwassenen kunnen voorkomen, signaleren, bespreekbaar maken, melden, stoppen of behandelen.

Rond dit vakmanschap is een aantal elementen te onderscheiden. Om te beginnen gaat het om zowel generieke als specifieke kennis en kunde. Daarnaast gaat het om persoonlijke en samenwerkingsopgaven rond de aanpak van HG&KM. In de praktijk hangen deze elementen onderling samen en beïnvloeden ze elkaar. Gezamenlijk bieden ze een kader voor het analyseren en bevorderen van het vakmanschap van de beroepsgroep en van de individuele professional.

Het vakmanschap rond de aanpak van HG&KM staat in directe relatie tot de bredere professionaliteit van de betreffende beroepsgroepen. Hoe beter deze geborgd is, des te steviger de competentiebasis en de professionaliseringsstructuur is waarop het vakmanschap van professionals ontwikkeld kan worden.

Aangrijpingspunten

Voor de bevordering van het vakmanschap rond HG&KM onderscheiden we de volgende aangrijpingspunten:

- Helderheid over de *competenties* voor professionals werkzaam in de sectoren die onder de meldcode HG&KM vallen. Dit biedt een stevige gemeenschappelijke basis voor overdracht en borging van kennis rond de aanpak van HG&KM.
- Aandacht voor actuele kennis over HG&KM in *professionele kaders* die door en voor specifieke *beroepsgroepen* zijn opgesteld, zoals de afwegingskaders bij de meldcode of een richtlijn Kindermishandeling. Het gebruik van deze kaders biedt professionals houvast en richting zodat ze adequaat en onderbouwd kunnen handelen bij het voorkomen van geweld en in situaties waarin sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling.
- Kennisoverdracht over HG&KM in de *initiële opleiding*, met voortzetting middels *na- en bijscholing*. Het opnemen van kennis en kunde in het curriculum biedt aankomend professionals een stevige basis voor de aanpak van HG&KM. Voor reeds werkende professionals wordt kennis en kunde onderhouden en aangevuld, waarbij voor diverse beroepsgroepen geldt dat dit voorwaarde is voor de beroepsregistratie.

- Mogelijkheid *tot reflectie, samenwerken en samen leren* met collega's of beroepsgenoten helpt om steeds beter te worden in het maken van afwegingen. Een effectieve aanpak van HG&KM vraagt meer dan het volgen van kaders of het standaardiseren van werkprocessen rond de aanpak van HG&KM. Professionals moeten de beschikbare kennis kunnen wegen zodat ze vanuit hun eigen professionaliteit kunnen handelen naar wat er in een specifieke situatie nodig is.
- *Beschikbaarheid van actuele kennis*, bijvoorbeeld over kenmerken en verschijningsvormen van HG&KM, preventie, signaleren, gespreksvoering, 'wat werkt' en samenwerkingsprocessen, die goed ontsloten en vindbaar is.

Visie

Uitgangspunt voor de ontwikkeling en borging van het vakmanschap van professionals rond de aanpak van HG&KM vormt een visie op de gewenste aanpak. De aanpak start met het voorkomen dat het geweld plaats vindt. Als er sprake is van geweld, gaat het om het eerder en beter in beeld brengen van het geweld, en het creëren van structurele veiligheid waarbij het geweld wordt gestopt en duurzaam opgelost. Het programma GHNT gaat hierbij uit van de visie gefaseerde ketenzorg, die de basis vormt voor het stoppen en duurzaam oplossen van geweld in gezinnen/huishoudens. Dit advies sluit op deze visie aan. De kern van de visie, die in alle regioplannen verder is uitgewerkt, is dat rondom huishoudens met lichte of complexe veiligheidsproblemen altijd wordt samengewerkt aan twee doelen: het eerst realiseren van directe veiligheid en het vervolgens werken aan stabiele veiligheid aan de hand van concrete veiligheidsvoorwaarden. Om stabiele veiligheid te bereiken is risicogestuurde en herstelgerichte zorg nodig. De inspanningen die hierop gericht zijn moeten zo dicht mogelijk bij het gezin/huishouden georganiseerd worden. Hierbij is het uitgangspunt dat er multidisciplinair en systeemgericht wordt samengewerkt.

Ontwikkelperspectieven

1. Naar competentieprofielen voor de aanpak van HG&KM

Competentieprofielen

Competentieprofielen rond de aanpak van HG&KM bieden een belangrijk kader om de doorlopende deskundigheidsbevordering van professionals in een specifieke beroepsgroep vorm te geven.

Een set competenties specifiek voor de aanpak van HG&KM kan de basis vormen voor:

- opleidingsprofielen en daarmee voor het curriculum van de opleidingen die de betreffende professionals afleveren;
- beroepsregistratie;
- leren op de werkvloer en bij- en nascholing.

Uit de inventarisatie van de professionele kaders van beroepsgroepen blijkt dat een minderheid beschikt over een (beroeps)competentieprofiel waarin de benodigde competenties voor de aanpak van HG&KM geëxpliciteerd zijn. Van de beroepsgroepen of branches die hier wel over beschikken, is het profiel vaak verouderd. Daarnaast is de vraag wat de status is en wat de rol is in de initiële opleiding, beroepsregistratie, leren op de werkvloer en na- en bijscholing.

Het ontwikkelen van een actueel competentieprofiel vormt dan ook een belangrijke basis voor vervolgacties.

Uitgangspunten

Uitgangspunten voor het competentieprofiel zijn:

- Gericht op zowel de aanpak van HG als KM.

- Qua opbouw aansluitend bij de stappen van de meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld en de bijbehorende afwegingskaders.
- Zowel kennis, houding als vaardigheden zijn onderscheiden, waarbij aangesloten is op het besef van de impact van HG&KM op de levens van slachtoffers.
- Gebaseerd op wetenschappelijke kennis over wat werkt in de aanpak van HG&KM, praktijkkennis en ervaringskennis.
- Inhoudelijk aansluitend op bestaande kwaliteitskaders rond werken aan veiligheid, bijvoorbeeld voor lokale (wijk)teams en gemeenten en voor Veilig Thuis).
- Uitgaand van onderscheid tussen *specifieke basiscompetenties* voor alle professionals die vallen onder de meldcode en *specifieke aanvullende competenties* voor professionals die een rol spelen bij de begeleiding en behandeling.

Specifieke basiscompetenties rond de aanpak van HG&KM

- herkennen van diverse vormen van HG (incl. eengerelateerd geweld en ouderenmishandeling en KM) in de multiculturele samenleving;
- tijdig herkennen van (eerste) signalen;
- bespreekbaar maken van signalen en vermoedens met plegers en slachtoffers;
- praten met kinderen over (de gevolgen van) geweld;
- consultatie van collega's en experts om samen de signalen te wegen;
- nemen van adequate vervolgstappen, in samenwerking met slachtoffers en waar mogelijk plegers, waarbij de veiligheid centraal staat;
- herkennen van en omgaan met morele en ethische dilemma's;
- organisatie van de infrastructuur rond veiligheidszorg;
- samenwerken met Veilig Thuis (veiligheidsstaxatie, onderzoek, inzet zorg, samenwerking politie- en justitiepartners);
- betrekken van het informele netwerk;
- contact onderhouden na melding;
- delen van informatie met derden conform geldende wet- en regelgeving.

Specifieke aanvullende competenties rond de aanpak van HG&KM

- aandacht voor het voorkomen van geweld door het creëren van veilige opvoed-, opgroei- en leefsituaties;
- werken vanuit een visie op gefaseerde ketenzorg;
- integrale ketensamenwerking met relevante organisaties in het voorliggende veld, specialistische zorg en veiligheidsdomein (gedwongen kader) op basis van zowel inhoudelijke als juridische kennis;
- systemische verklarende probleemanalyse rond HG&KM van een gezin;
- herkennen van en aansluiten op risico- en beschermende factoren rond HG&KM;
- systemisch en multidisciplinair samenwerken in de keten;
- rapporteren over de stand van zaken en voortgang;
- data-gedreven werken met relevante cijfers over de aanpak van HG&KM vanuit de verschillende betrokken disciplines.

Proces

Naast de ontwikkeling van een ontwerp is het van belang om zicht te hebben op het draagvlak, de mogelijkheden en de voorwaarden waaraan een profiel dient te voldoen. Vervolgens vragen de genoemde basis- en aanvullende competenties om verdere uitwerking en aanvulling in een ontwerp-profiel, met een specificatie van kennis, houding en vaardigheden. Na ontwikkeling van het brede competentieprofiel zijn de beroepsgroepen aan zet om een vertaalslag te maken van deze competenties naar hun beroepscompetentieprofiel en de competenties hiermee een status te geven in opleiding, registratie en deskundigheidbevordering.

Aansluiting bij generieke competenties

De specifieke competenties dienen aan te sluiten bij de bredere competentieprofielen van de beroepsgroepen. Hoe sterker de generieke basis, des te beter de professionals in staat zijn om uitvoering te geven aan de specifieke competenties.

Dit geldt met name voor competenties rond:

- gespreksvoering;
- analyse van complexe situaties;
- rapportage en dossiervorming.

Inspirerende voorbeelden

- [Het beroepscompetentieprofiel van de sociaal werker \(2018\)](#), met een aantal competenties gericht op de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.
- [De richtlijn kindermishandeling voor Jeugdhulp en Jeugdbescherming \(actualisatie 2020\)](#), met een overzicht van competenties voor de aanpak van kindermishandeling,
- [Het competentieprofiel kindermishandeling en huiselijk geweld van de KNMG \(2014\)](#).
- [De leidraad verwerving benodigde competenties Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling \(2014\)](#) voor professionals in de langdurige zorg.
- De competenties voor aandachtsfunctionarissen HG&KM in het handboek Reclassering van 3RO (2019).
- Een overzicht van verantwoordelijkheden en competenties voor diverse functies op www.meldcode.nu.
- Competenties aandachtsfunctionaris huiselijk geweld op www.aandachtsfunctionarishuiselijkgeweld.nl.
- Competenties van professionals in de lokale (wijk)teams rond de aanpak van HG&KM in [het Kwaliteitskader Werken aan Veiligheid voor lokale \(wijk\)teams en gemeenten](#)

Aanbevolen bijdragen van betrokken partijen

Hieronder volgt een overzicht van bijdragen die partijen kunnen leveren in het kader van het werken aan en realiseren van competentieprofielen voor de aanpak van HG&KM:

Beroepsorganisaties

- Bij de ontwikkeling intensief samenwerken met brancheorganisaties en opleidingen, praktijkprofessionals en ervaringsdeskundigen zodat het competentieprofiel breed draagvlak heeft en zorgen voor toetsing van het conceptprofiel in de praktijk.
- De competenties uit het opgestelde competentieprofiel aanpak HG&KM borgen in het eigen beroepscompetentieprofiel.
- Onderscheid realiseren tussen competenties die in de opleiding resp. op de werkvloer verworven worden.
- Naar officiële erkenning streven door de relevante stakeholders, zodat het profiel status krijgt en daarmee concrete handvatten biedt voor de opleiding en doorlopende scholing van professionals.

Werkgevers / gemeenten

- Het beroepscompetentieprofiel als kapstok hanteren voor de deskundigheidsbevordering van professionals rond de aanpak van HG&KM op de werkvloer / door uitvoeringsorganisaties.

Opleidingen

- Samenwerken met beroepsorganisaties rond de vertaling van het competentieprofiel naar het curriculum.

2. Naar structurele aandacht voor HG&KM in de professionele kaders van beroepsgroepen

Professionele kaders voor de aanpak van HG&KM

Professionele kaders van beroepsgroepen bieden professionals handvatten voor het uitoefenen van hun vak. Idealiter zijn ze gebaseerd op actuele kennis uit wetenschap, praktijk en cliëntervaringen. Hiermee leveren ze een belangrijke bijdrage aan de overdracht van kennis en het bevorderen van professioneel handelen. Voorbeelden van bredere professionele kaders zijn: beroepscompetentieprofielen, beroepscode, vakinhoudelijke richtlijnen, beroepsregistratie en -herregistratie, onder meer op basis van geaccrediteerde na- en bijscholing, supervisie en intervisie. Binnen deze kaders kan aandacht voor HG&KM worden gerealiseerd.

Meldcode en afwegingskader

Specifiek voor de aanpak van HG&KM vormt de Meldcode HG&KM en de bijbehorende Kindcheck voor een groot aantal beroepsgroepen een belangrijk vakinhoudelijk kader. Zij hebben als onderdeel van stap 5 van de verbeterde meldcode eigen afwegingskaders opgesteld.

Professionals werken hier sinds 2019 mee. Uit de inventarisatie onder beroepsgroepen die onder de meldcode HG&KM vallen, blijkt dat de meldcode en het bijbehorende afwegingskader door de meeste beroepsgroepen als richtinggevend kader voor de aanpak wordt gezien. De invoering van de meldcode heeft voor veel beroepsgroepen gezorgd voor een beter bewustzijn van de problematiek en de stappen bieden een goede structuur in de aanpak.

Ook uit de in 2020 uitgevoerde [evaluatie van de invoering van de meldcode¹](#) en bijbehorend [afwegingskader](#) komt naar voren dat professionals de meerwaarde ervaren en bereid zijn het instrument te gebruiken. Tegelijkertijd concluderen de onderzoekers dat het herkennen van signalen voorwaardelijk is aan het gebruiken van het stappenplan van de meldcode en dus het bereiken van de doelen die met de Wet verplichte meldcode worden beoogd. Doordat het herkennen van signalen en dan met name de minder zichtbare en moeilijker herkenbare signalen moeizaam verloopt, komt een deel van de professionals niet (in alle gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling) toe aan het doorlopen van het stappenplan van de meldcode.

Vervolgstappen

Met de invoering van de meldcode en de afwegingskaders voor de diverse beroepsgroepen is een belangrijke basis gelegd voor een versterking van de aanpak van HG&KM. Blijvende aandacht voor implementatie van de meldcode is van belang. Een vervolgstap bestaat uit het borgen van de aandacht voor HG&KM in andere professionele kaders van de beroepsgroepen. Bij een aantal beroepsgroepen is dat al gerealiseerd, al dan niet in gezamenlijkheid met andere beroepsgroepen. Denk hierbij aan richtlijnen rond de aanpak van HG en/of KM en competentieprofielen die op dit thema gericht zijn.

Inspirerende voorbeelden

- Veel beroepsgroepen hebben instrumenten ontwikkeld ter ondersteuning van de invoering van de meldcode, zoals een app over de meldcode, e-learning, bredere voorlichting en scholing, een implementatiekaart, toolbox, trainingen en samenwerkingsafspraken. Ook wordt via themapagina's op de websites van beroepsverenigingen aandacht besteed aan de meldcode en bijbehorende informatie die relevant is voor de beroepsgroep, zie bijvoorbeeld [de pagina van het NIP](#). Ook vanuit het

¹ Ridderbos-Hovingh, C.M., Frederiks, B.J.M., Veen, C. e.a. (2020). *Evaluatie Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling*. ZonMw.

programma GHNT zijn allerlei instrumenten ontwikkeld die ondersteunend zijn aan de invoering. Deze zijn beschikbaar gesteld in een [toolkit](#).

- De VNG en Regioplan organiseerden een [meldcodetour](#) om de bekendheid van de verbeterde meldcode bij professionals te vergroten, ervoor te zorgen dat meer professionals de meldcode toepassen, de dilemma's bij de toepassing te schetsen en op zoek te gaan naar oplossingen en de samenwerking tussen professionals uit verschillende domeinen te versterken.
- Huisartsen werken met [ambassadeurs kindermishandeling](#), waaraan collega's vragen kunnen stellen of waarmee ze anoniem casussen kunnen bespreken.
- Een aantal beroepsgroepen beschikt over een eigen vakinhoudelijke richtlijn, met name voor de aanpak van (vormen van) kindermishandeling en een enkele keer voor de aanpak van huiselijk geweld.

Voorbeelden zijn:

- [Richtlijn Kindermishandeling voor Jeugdhulp en Jeugdbescherming](#) (BPSW, NIP en NVO, actualisatie 2020).
 - [Richtlijn Kindermishandeling voor de JGZ](#) (AJN, V&V en AJN, 2016).
 - [Richtlijn Vermoeden van oudermishandeling](#) (NVKG, 2018).
 - [Richtlijn Signalering kindermishandeling in de spoedeisende medische zorg](#) (NVP, 2016).
 - [Multidisciplinaire Richtlijn Blauwe plekken bij kinderen](#) (NVK, 2016).
 - [Richtlijn Diagnostiek bij een \(vermoeden van\) seksueel misbruik bij kinderen](#) (NVK, 2016).
 - [Richtlijn Münchhausen bij proxy syndroom](#) (VVAK, 2016).
 - [Landelijke Eerstelijns Samenwerkings Afspraak Kindermishandeling](#) (NHG, 2016)
 - [Multidisciplinaire richtlijn Familiaal huiselijk geweld bij kinderen en volwassenen](#) (NVvP, 2009).
- Binnen het Justitiecluster heeft het COA een vijfdaagse geaccrediteerde opleiding voor aandachtsfunctionarissen ontwikkeld waardoor deze een bijdrage levert aan herregistratie in het kwaliteitsregister. Ook de samenwerkende reclasseringsorganisaties (3RO) hebben vanuit de reclasseringsacademie de opleidingen voor aandachtsfunctionarissen vernieuwd.

Aanbevolen bijdragen van betrokken partijen

Hieronder volgt een overzicht van bijdragen die partijen kunnen leveren in het kader van het werken aan en realiseren van structurele aandacht voor HG&KM in de professionele kaders van beroepsgroepen:

Beroepsorganisaties

- Uitwisselen met andere beroepsgroepen rond de implementatie van de meldcode (faciliteren en samenwerken rond opleidingen, workshops en praktische hulpmiddelen als een routekaart, app, toolbox etc.).
- Stimuleren van samenwerking rond de aanpak van HG&KM tussen beroepsgroepen.
- Voldoende beroepsgerichte en geaccrediteerde scholing (ook in de vorm van e-learning) beschikbaar maken, ook met gebruik van bestaande opleidingsaanbieders (bijv. Augeo, LVAK, LECK, GGZ Ecademy en RINO).
- Specifieke kaders ontwikkelen voor supervisie en intervisie rond casuïstiek waar sprake is van HG&KM, die bijdragen aan (her)registratie.

- Ontwikkelen van een vakinhoudelijke richtlijn voor de aanpak van HG&KM, bij voorkeur in samenwerking met andere beroepsgroepen.
- Aandacht besteden aan de aanpak van HG&KM in de beroepscode.
- Best practices op casusniveau uitwisselen, met aandacht voor meldingsproces, werkrelatie, rolverdeling en complexe casuïstiek.

Ministerie van VWS

- Voortzetting activiteiten in het kader van kennisverspreiding meldcode, waarbij ook uitvoerend professionals worden meegenomen.

3. Naar structurele aandacht voor huiselijk geweld en kindermishandeling in curricula initiële opleidingen

Fundament voor competenties voor de aanpak van HG&KM

Initiële opleidingen kunnen een belangrijke rol spelen in de overdracht van kennis over en vaardigheden voor het voorkomen, signaleren, bespreekbaar maken, melden en mogelijk verder aanpakken van situaties van HG&KM. Uitgaand van het grote aantal beroepsgroepen dat werkt met de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld, zijn er evenzoveel initiële opleidingen betrokken bij hun scholing.

Het opnemen van competenties voor de aanpak van HG&KM in het curriculum van opleidingen voor aankomend professionals die onder de meldcode vallen, zorgt ervoor dat professionals het werkveld betreden met een stevige basis rond dit thema. Bij voorkeur zijn deze competenties structureel verankerd door opname in de leerdoelen. Hierbij gaat het niet alleen om kennis, maar ook om praktische vaardigheden, te verwerven via oefening aan de hand van casuïstiek. De eerder genoemde beroepscompetentieprofielen kunnen hier een belangrijke rol in vervullen.

Inventarisaties

In de loop der jaren zijn al meerdere inventarisaties geweest naar de aandacht voor huiselijk geweld en kindermishandeling in initiële opleidingen. In 2020 is door de Hogeschool Leiden een [inventarisatie](#) uitgevoerd naar de aandacht voor huiselijk geweld in het curriculum van hogescholen Social Work die professionals afleveren die een rol kunnen spelen bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling². Uit het onderzoek blijkt dat:

- niet in alle opleidingen structureel aandacht is voor geweldsthema's;
- er verschillen zijn per opleiding en beroep;
- basiskennis rond de meldcode meestal wordt behandeld maar dit niet overal verplicht is;
- in de sociale opleidingen Social Work en Pedagogiek aandacht voor verdiepende kennis en toepassing van de kennis niet vanzelfsprekend is en vaak als keuze-onderdeel wordt aangeboden;
- in sommige opleidingen helemaal geen aandacht wordt besteed aan geweldsthema's.

De resultaten van deze inventarisatie sluiten aan bij die van eerdere inventarisaties naar dit thema. Naar aanleiding van het rapport is vanuit de Tweede Kamer een motie ingediend waarin de regering wordt verzocht om structurele aandacht voor HG&KM in de curricula van het hoger onderwijs opnieuw te agenderen bij de verschillende betrokken partijen. Op basis hiervan hebben VWS en OCW toegezegd in gesprek te gaan met onder andere de beroepsverenigingen, VSNU en de VH om dit te agenderen.

Ook uit de inventarisatie bij beroepsgroepen die onder de meldcode vallen blijkt dat veel initiële opleidingen geen of weinig aandacht besteden aan het thema, of dat dit niet structureel verankerd is.

² Roest, J.J. & Dekker, A.L. (2020). *Aandacht voor huiselijk geweld en kindermishandeling in het hbo*. Hogeschool Leiden.

Inspirerende voorbeelden

- In het [Raamplan Artsenopleiding \(2020\)](#) zijn, in samenwerking met de KNMG, competenties voor de aanpak van HG&KM opgenomen.
- In de bachelors voor de vaktherapeutische beroepen is de aandacht voor HG&KM verweven in verschillende verplichte vakken en modules, in de master betreft het keuzemodules.
- Bij de Hogeschool Leiden (Welzijn en Maatschappelijk werk) is het thema huiselijk geweld in de basis in de hele opleiding opgenomen: in de eerste twee jaar zit het in het gemeenschappelijk profiel, daarna komt het terug in alle drie de keuzeprofielen.
- Bij de Hanze Hogeschool Groningen (Social Work) is het vak leren signaleren verplicht, als vast onderdeel van het curriculum, ongeacht het profiel.
- In de opleiding tot Kinderarts is de [WOKK-cursus](#) (Wetenschappelijk Onderwijs Kindermishandeling voor Kinderartsen) standaard opgenomen.

Keurmerk

Een mogelijk te ontwikkelen keurmerk 'HG&KM-proof' voor opleidingen (mbo, hbo en wo) levert een belangrijke bedrage aan de structurele verankering van het thema. Een dergelijk keurmerk dient aan te sluiten op het onderscheid tussen opleidingen voor aankomend professionals die vallen onder de meldcode en opleidingen voor aankomend professionals die een rol spelen bij de begeleiding en behandeling van HG&KM.

Mogelijke aspecten van een keurmerk zijn:

- eindtoetsing op relevante competenties;
- structurele verankering;
- aantal lessen voor dit thema;
- verhouding theorie-praktijk;
- expertise van de docent;
- kwaliteit van het onderwijs;
- samenwerking met een bijzonder hoogleraarschap / lectoraat rond de aanpak van HG en/of KM.

Uiteraard vraagt dit om nadere verkenning en uitwerking, in nauwe samenwerking met opleidingen. Hierbij dient ook aandacht te zijn voor de vraag wat het studenten oplevert, bijvoorbeeld het aantonen aan de hand van hun diploma dat de opleiding 'HG&KM-proof' is.

Aanbevolen bijdragen van betrokken partijen

Hieronder volgt een overzicht van bijdragen die partijen kunnen leveren in het kader van het werken aan en realiseren van structurele aandacht voor HG&KM in de curricula van initiële opleidingen:

Docenten

- Onderwijs rond de aanpak van HG&KM actueel en praktijkgericht houden, benadrukken urgentie van het thema aan de studenten, vergroten van besef van de impact van HG&KM voor slachtoffers, aandacht voor het voorkomen van HG&KM, leren HG&KM te signaleren en bespreekbaar te maken, oefenen rond concrete casuïstiek en inzetten ervaringsdeskundigen.
- Uitdragen van de meldcode, zowel in de lessen als in het professioneel handelen.
- Bestaande leermiddelen (films, apps, instructiemateriaal, websites etc.) benutten en praktijkprofessionals uitnodigen (bijv. van Veilig Thuis) om gastlessen te verzorgen.
- Structureel uitwisselen met collega's van andere opleidingen en waar mogelijk leermiddelen delen.

Hogescholen en universiteiten

- Zorgdragen voor de concretisering van competenties rond de aanpak van HG&KM passend bij de opleiding.
- In samenwerking met de beroepsgroep de opname van competenties rond HG&KM in de leerdoelen realiseren, waarmee de aandacht niet vrijblijvend is maar een onderdeel van het basiscurriculum, en hierbij ook de aansluiting op noodzakelijke generieke competenties rond observeren, analyseren en rapporteren, realiseren.
- Zorgdragen voor de randvoorwaarden waarmee docenten de benodigde competenties kunnen overbrengen.
- Het thema structureel in de landelijke opleidingsoverleggen en platforms agenderen.
- Bijdragen aan de verkenning van een keurmerk.

Specifiek voor het sociaal domein:

- Stimuleren van en samenwerken met een bijzonder hoogleraarschap / lectoraat rond de aanpak van HG en/of KM, waarbij aandacht is voor een goede kennistransfer met docenten en uitwisseling van ontwikkel- en onderzoeksagenda's rond HG&KM.
- Een samenwerkingsplatform tussen opleidingen realiseren met als taken:
 - concretiseren van ontwikkel- en onderzoeksagenda's;
 - gezamenlijk ontwikkelen van onderwijsmodules;
 - up to date houden van onderwijsprogramma's;
 - aanspreekpunt voor opleidingen die ondersteuning willen bij verrijking van hun programma's.

Beroeps- en praktijkorganisaties

- De noodzaak van de aandacht voor HG&KM in het curriculum bij het onderwijs agenderen, waarbij het beroepscompetentieprofiel de basis vormt.
- De opleidingen voeden met praktijkinformatie rond de aanpak van HG&KM.

Ministeries

- OCW & VWS: Uitvoering geven aan de motie vanuit de Tweede Kamer waarin de regering wordt verzocht om structurele aandacht voor de thema's huiselijk geweld en kindermishandeling in de curricula van het hoger onderwijs.
- OCW: Realiseren van structurele aandacht voor HG&KM bij de visitatiecommissies van de opleidingen.
- VWS & OCW: De mogelijkheden voor de ontwikkeling van een keurmerk 'HG&KM-proof' voor opleidingen (laten) verkennen.

4. Naar een lerende praktijk rond de aanpak van HG&KM

Lerend (samen)werken

Door leren van ervaring in de praktijk vindt doorlopende competentieontwikkeling plaats rond de aanpak van HG&KM. Hierbij is van belang dat professionals zich kunnen ontwikkelen binnen de context van een lerende organisatie, en vanuit deze context kennis kunnen wegen om vanuit hun eigen professionaliteit te doen wat in een specifieke situatie nodig is voor een kind, gezin of volwassene. Daarbij kunnen ze beschikken over goede (*basis*)kennis (zie onder 1 en 5) en is sprake van *professionele* (zie onder 2) en *beleidskaders* die het leren ondersteunen. Ook is aandacht voor het leren van elkaar aan de hand van *inter- en multidisciplinaire samenwerking* rond ingewikkelde casuïstiek. Hierbij is *reflectie* een essentiële vaardigheid in een lerende werkwijze om het eigen professionele handelen te verbeteren. Reflectie kan worden ondersteund aan de hand van monitorgegevens. Supervisie en intervisie zijn veel voorkomende vormen van reflectie. Van belang is hierbij ook het perspectief en de ervaringen van cliënten mee te nemen. Deze

elementen rond lerend (samen)werken zijn niet alleen relevant voor uitvoerend, maar ook voor beleidsprofessionals.

Kaders

Professionele en beleidskaders kunnen een goede context vormen voor het lerend samenwerken in de praktijk. Hieronder volgen enkele voorbeelden.

Kwaliteitskader (wijk)teams en gemeenten

Gemeenten beschikken sinds 2019 over het [Kwaliteitskader Werken aan veiligheid voor lokale \(wijk\)teams en gemeenten](#). Een integrale gemeentelijke visie vanuit 'gefaseerde ketenzorg' vormt de basis van dit kwaliteitskader. Voortbouwend op deze basis heeft een aantal elementen uit het Kwaliteitskader direct betrekking op de competenties van professionals die werkzaam zijn in het sociaal (wijk)team:

Voor alle professionals in het sociaal (wijk)team:

- Werken met de meldcode HG&KM, signaleren geweld, toegang tot aandachtsfunctionarissen HG&KM, bespreken geweld en systeemgericht werken.

Voor professionals aan wie Veilig Thuis zaken rond HG&KM overdraagt:

- Werken conform het gedachtengoed van 1Gezin1Plan1Regisseur, op basis van een gedeelde visie op veiligheid, met hetzelfde instrument om een veiligheidsbeoordeling te maken, voeren (casus)regie en traumasensitief werken.
- Kennis van geweldsdynamiek en risicofactoren, specifieke geweldsvormen, risicofactoren en specifieke risicogroepen, familie- en jeugdrecht, samenwerking met Veilig Thuis mogelijkheden om GGZ-professionals te consulteren.
- Maken veiligheidsbeoordeling van het gezin/huishouden, opstellen en uitvoeren veiligheidsplan, bespreken geweld met alle betrokkenen, outreachend werken, aansluiten bij de hulpvraag, regie voeren op het opstellen en uitvoeren van hulpverlenings- en herstelplannen, betrekken sociale steunstructuur en tijdig inzetten systeemgerichte (gespecialiseerde) hulp.

Ook samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis en de sociale wijkteams maken deel uit van het Kwaliteitskader. Eén van de items heeft betrekking op 'Hoe casuïstiek met elkaar wordt geëvalueerd zodat gezamenlijk wordt geleerd'.

Aan de hand van een [digitale zelfscan](#) kunnen gemeenten nagaan in hoeverre de sociale (wijk)teams aan deze onderdelen voldoen en waar versterking gewenst is. De [infobox Kwaliteitskader Werken aan veiligheid voor \(sociale\) wijkteam en gemeenten](#) ondersteunt dit proces.

Uit een inventarisatie vanuit het programma GHNT blijkt dat 18 van de 28 veiligheidsregio's stappen gezet hebben om het kwaliteitskader te implementeren, alle veiligheidsregio's zijn van plan hiervoor (verdere) stappen te zetten.

Specifiek komt uit [een recente analyse van de samenwerkingsafspraken](#)³ naar voren dat de implementatie van samenwerkingsafspraken nog aandacht behoeft. Het meer evalueren en leren aan de hand van casuïstiek is dan ook één van de aanbevelingen.

Dit wordt onderstreept in een [recent onderzoek](#) vanuit Toezicht Sociaal Domein (TSD) naar de hulpverlening van lokale netwerken aan gezinnen waarbij sprake was van HG en/of KM. Om de veiligheid gedurende het hulptraject en na overdracht in het oog te houden is het onder meer noodzakelijk dat professionals gezamenlijk op zowel casus- als op netwerkniveau evalueren, reflecteren en verbeteren. Op lokaal netwerkniveau betreft dit zowel het eigen functioneren als ook de samenwerking met elkaar om effectiever hulp te bieden aan een gezin.

³ Duijneveldt, I. van & Hoogeboom, F. (2020). *Samenwerken aan een Veilig Thuis. Analyse van de samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis-regio's en lokale (wijk)teams*. AEF.

Regiovisie HG&KM

Ook dit instrument biedt handvatten voor gemeenten om het vakmanschap van professionals rond HG&KM te versterken. Concreet kan dit bijvoorbeeld door de planning van procescoördinatie en samenwerkingsstructuren rond de aanpak van HG&KM tussen professionals van verschillende beroepsgroepen. Ook kunnen vanuit regiovisies lerende netwerken van en tussen professionals worden ingericht.

Specifieke kaders

Voor sommige specifieke vormen van geweld zijn specifieke kwaliteitskaders ontwikkeld. Voorbeelden zijn het [Kwaliteitskader Voorkomen Seksueel Misbruik in de Jeugdzorg](#), en het [Kwaliteitskader voor gespecialiseerde opvang en hulp voor slachtoffers van loverboys/mensenhandel](#).

Vakinhoudelijke richtlijnen

Veel professionals beschikken over een vakinhoudelijke richtlijn (zie ontwikkelperspectief 2) voor de aanpak van HG&KM. Deze biedt handvatten voor het professioneel handelen en daarmee het lerend (samen) werken.

Impactmonitor huiselijk geweld en kindermishandeling

Monitorinstrumenten kunnen aan de hand van concrete cijfers input leveren aan reflectie op het professioneel handelen. Door ondersteuning van het leren en reflecteren met behulp van cijfers ontstaat een vorm van 'data-gedreven' werken: Samen Lerend doen Wat Werkt!

De impactmonitor *Aanpak huiselijk geweld*

en kindermishandeling is een instrument dat hierbij benut kan worden. Dit kan zowel op professioneel als op organisatie- en regionaal niveau. [De regionale dashboards](#) die voortkomen uit de impactmonitor geven zicht op de 'eigen' situatie. Het lerend werken van uitvoerend professionals wordt versterkt als ze met de cijfers van de impactmonitor verbinding maken met concrete casuïstiek. Voor beleidsmakers rond HG&KM bieden de cijfers handvatten voor het maken van en evalueren op beleid.

Praten over gegevens helpt om te beslissen of en waar er verbeteracties nodig zijn. Om monitoring nuttig te laten zijn voor praktijk en beleid in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling op diverse niveaus zijn de volgende stappen behulpzaam:

Kenmerken van de impactmonitor:

- Indicatoren gericht op meerdere facetten in de aanpak en door de keten heen.
- Zicht op lokale, regionale en landelijke stand van zaken.
- Gestart met reeds beschikbare data, stapsgewijs uitbreiding en actualisatie met nieuwe data.
- Op structurele basis: jaarlijkse rapportage, halfjaarlijks dashboard.

1. Helderheid over de gezamenlijke ambities en doelen.
2. Vaststellen waar we naar kijken om te bepalen of we op de goede weg zijn en hoe we gaan kijken,
3. Duiding van het opgehaalde beeld vanuit verschillende perspectieven.

De volgende vragen zijn hierbij behulpzaam:

- a. *Herkennen we het beeld?* Is het beeld trefzeker, welke aanvullingen zijn te maken?
 - b. *Wat vinden we ervan?* Stemt het beeld tot tevredenheid? Lijkt de voortgang voldoende? Kan of moet het beter? Vinden we elders voorbeelden die ons leren dat het beter kan?
 - c. *Hoe verklaren we het beeld?* Deze vraag is cruciaal voor het benutten van de monitor om ervan te leren: Wat gaat goed? Wat belemmert? Waarom lukt het soms elders wel en bij ons niet (en andersom)? Wat leren we daarvan?
 - d. *Wat betekent dit voor verbeteracties?* Wie moet wat gaan doen om verdere verbetering te realiseren? Welke kennis en ervaring van elders is daarbij behulpzaam?
4. Het doorvoeren van de verbeteracties.

De verbeteracties kunnen plaats vinden op diverse niveaus landelijk, regionaal en lokaal. Doorlopende monitoring helpt hierbij om te bepalen of de verbeteracties slagen.

In de impactmonitor zijn ook gegevens over outcome opgenomen, op basis van onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut (VJI). Door Augeo is samen met VJI een [gesprekshandreiking](#) ontwikkeld. Hiermee kunnen professionals, bestuurders en beleidsmakers met elkaar in gesprek gaan over de uitkomsten van het VJI-onderzoek met als doel aanknopingspunten te vinden voor verbetering van de aanpak van KM en HG in de dagelijkse praktijk.

Inspirerende voorbeelden

[Collectieven tegen kindermishandeling](#)

Zes gemeenten hebben samenwerkingsverbanden ingericht om een vernieuwde, betere aanpak van kindermishandeling in gang te zetten. Activiteiten rond 'samen leren en ontwikkelen' waren:

- Scholing van (aankomend) professionals in onderwijs en wijkteams;
- werkateliers met wijkteams;
- uitwisseling van goede werkwijzen;
- intervisiebijeenkomsten;
- werken met een 'maatjesconstructie' tussen medewerker buurtteam en expertiseteam.

Leren door multidisciplinaire samenwerking

- [Blijvend Veilig Amsterdam](#) richt zich op het ontwikkelen van een nieuwe werkwijze om de veiligheid in gezinnen en huishoudens te realiseren. Een aantal organisaties is hierbij betrokken (o.a. JB A'dam, Raad, VT, BlijfGroep). Intensieve samenwerking en reflectie vormen een essentieel onderdeel van de lerende werkwijze.
- [MDA++ \(Multidisciplinaire Aanpak\)](#) voorziet in een bundeling van psychosociale, medische, forensische en justitiële specialisten in de aanpak van kindermishandeling, huiselijk en seksueel geweld. Momenteel zijn er vijf pilots: in Rotterdam, Tilburg, Brabant, Drenthe en [Friesland](#).

[Reflectievragen voor wijkteamprofessionals](#)

De reflectievragen helpen wijkteamprofessionals om HG of KM te signaleren, bespreekbaar te maken en te werken aan het voorkomen of verbeteren van onveilige opvoedsituaties en daarmee te reflecteren op hun competenties. Hiermee komen ze erachter wat goed gaat en welke aspecten nog aandacht vragen.

Aanbevolen bijdragen van betrokken partijen

Hieronder volgt een overzicht van bijdragen die partijen kunnen leveren in het kader van het werken aan en realiseren van een lerende praktijk rond de aanpak van HG&KM:

Professionals

- Zorgdragen voor voldoende vakkennis en vaardigheden voor de aanpak van HG&KM en deze op peil houden middels lerend (samen) werken: reflectie, intervisie en supervisie.
- Samenwerken met collega's, vakgenoten en partners in de regio rond de aanpak van HG&KM.
- Samenwerken met Veilig Thuis en om te beginnen de adviesfunctie benutten.
- De impactmonitor aanpak HG&KM als reflectie-instrument benutten.

Werkgevers

- Realiseren van een lerende omgeving voor professionals waarin leren en ontwikkelen mogelijk is.
- Aandachtsfunctionarissen HG&KM aanstellen en vervangen bij een vacature.

- Professionals in tijd en middelen faciliteren voor het volgen van na- en bijscholing en het vormgeven aan reflectie rond de aanpak van HG&KM.
- Sturing geven aan goede dossiervorming rond HG&KM, waarbij minimaal aandacht is voor terugkerende beoordeling van de veiligheidssituatie en veiligheidsplanning, risicogestuurd en herstelgericht zorgplan, wensen slachtoffers, inzet van interventies, inter- en multidisciplinaire samenwerking en traumaklachten.
- De impactmonitor aanpak HG&KM als reflectie- en sturingsinstrument benutten.

Gemeenten/VNG

- Het kwaliteitskader Werken aan veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten en de bijbehorende zelfanalysetool implementeren.
- Mogelijkheden verkennen voor een breed kwaliteitskader 'Werken aan veiligheid' voor alle relevante organisaties die betrokken zijn bij de aanpak van HG&KM, voor zowel opdrachtgeverschap als inkoop, waarbij expliciet aandacht is voor de visie gefaseerde ketenzorg in de werkprocessen en het vakmanschap van professionals.
- In de regiovisie aanpak HG&KM de organisatie van procesregie, samenwerkingsstructuren en lerende netwerken van professionals rond ingewikkelde casuïstiek inbouwen.
- De impactmonitor aanpak HG&KM als reflectie- en sturingsinstrument benutten.
- Monitoring/de impactmonitor als element toevoegen aan het Kwaliteitskader Werken aan veiligheid.

5. Naar een samenhangende kennisinfrastructuur rond HG&KM

Samenhangende kennis voor praktijk en beleid

Een samenhangende kennisinfrastructuur waarin de 'state of the art' kennis rond HG&KM overzichtelijk gebundeld en periodiek geactualiseerd wordt, biedt betrokkenen bij de aanpak een belangrijke kennisbasis waarop zij hun handelen kunnen baseren.

Inventarisatie en wensen

Uit een praktijkinventarisatie van de commissie kwam naar voren dat deelnemers, werkzaam in praktijk en beleid rond de aanpak van HG&KM ervaren dat kennis over de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling versnipperd is. Ook rapporteerde men veel diversiteit in het aanbod van kennis en is niet altijd makkelijk te beoordelen wat de 'waarde' en 'betrouwbaarheid' is van de kennis. Deelnemers gaan op zoek naar verschillende kennisbronnen. Er wordt gezocht naar wetenschappelijke literatuur en effectieve methoden, maar is er ook behoefte aan ervaringskennis en praktijkvoorbeelden over de toepassing van kennis in de dagelijkse praktijk of in een specifieke casus. De kennis vindt men voornamelijk via Google, websites en digitale producten. Persoonlijke ontmoeting is wat deelnemers aangeven als een prettige manier om kennis te verkrijgen en te verrijken.

Daarnaast kwam in een deskresearch naar voren dat er via allerlei websites veel informatie in allerlei soorten en maten te vinden is. De informatie van deze websites overlapt elkaar regelmatig en is niet in alle gevallen geactualiseerd. De versnippering rond de kennisontsluiting rond op dit thema werd hiermee bevestigd.

De wens voor een samenhangende kennisinfrastructuur rond de aanpak van HG&KM is eensluidend. De volgende elementen maken hier deel vanuit:

- aandacht voor zowel wetenschappelijke, praktijk- als ervaringskennis;
- transfer van kennis uit het onderzoeksprogramma aanpak KM en HG van ZonMw;
- Interactie met de praktijk zodat een lerende beweging ontstaat;
- aansluiting bij de impactmonitor HG&KM;
- samenwerking met hogescholen en universiteiten;

- afstemming met regionale kenniswerkplaatsen.

Ambitieplan kennisinstituten

De kennisinstituten CCV, Movisie en Nji hebben op uitnodiging van de commissie een ambitieplan opgesteld. Ambities van het plan zijn:

- Kennisinstituten hebben een voorbeeldfunctie en laten zien wat integraal samenwerken oplevert.
- Kennis (wetenschap, praktijk en ervaringskennis en -deskundigheid) is vindbaar en toepasbaar en sluit aan bij de urgentie in de samenleving en behoeften van professionals en beleidsmakers.
- Samen leren en verbeteren bevorderen door uitwisseling van kennis- en praktijkervaringen.

Op basis hiervan hebben de samenwerkende kennisinstituten de volgende resultaten benoemd:

1. De kennis wordt beter gebundeld en ontsloten.
2. De kennis wordt op maat toegepast in de praktijk.

Hierbij wordt uitgegaan van een groeimodel.

Het bijbehorende plan van aanpak is visueel weergegeven aan de hand van een overkoepelende paraplu:

Aanbevolen bijdragen van betrokken partijen

Hieronder volgt een overzicht van bijdragen die partijen kunnen leveren in het kader van het werken aan en realiseren van een samenhangende kennisinfrastructuur rond de aanpak van HG&KM:

Kennisinstituten

- Ontwikkelen en onderhouden van een samenhangende kennisinfrastructuur rond de aanpak van HG&KM.

Onderwijs

- Samenwerken met de kennisinstituten rond het inbrengen van kennisbehoeften en delen van good practices.
- De informatie vanuit de samenhangende kennisinfrastructuur rond HG&KM benutten ten behoeve van het curriculum.

Beroepsgroepen

- Samenwerken met de kennisinstituten rond het inbrengen van kennisbehoeften en delen van good practices.
- De informatie vanuit de samenhangende kennisinfrastructuur rond HG&KM benutten ten behoeve van kwaliteitskaders professionals

Professionals

- Samenwerken met de kennisinstituten rond het inbrengen van kennisbehoeften en delen van good practices.
- De informatie vanuit de samenhangende kennisinfrastructuur rond HG&KM benutten ten behoeve van het professioneel handelen.

Tot slot

In dit document zijn vanuit vijf ontwikkelrichtingen een groot aantal mogelijke bijdragen vanuit diverse partijen benoemd, gericht op de verspreiding en borging van kennis rond de aanpak van HG&KM. Ze sluiten deels op elkaar aan en lopen deels parallel.

Binnen de kaders rond de bevordering van het vakmanschap van professionals spelen hierbij diverse landelijke organisaties een rol: Ministeries van VWS, J&V en OCW, VNG, beroepsorganisaties, brancheorganisaties, opleidingen en kennisinstituten.

Dit biedt mogelijkheden, maar heeft ook grenzen: elke actor moet bereid zijn om extra te investeren om de beoogde bijdrage te kunnen realiseren.

Uit het document wordt duidelijk dat structureel borgen van kennis over de aanpak van HG&KM voor alle doelgroepen die vallen onder de meldcode HG&KM een lange termijn planning, op basis van een stapsgewijze aanpak vraagt.

De onderzoeks-adviescommissie ziet op korte termijn de volgende prioriteiten die als doel hebben om het borgings- en kennisproces op gang te brengen:

- Verkenning en ontwikkeling breed en overkoepelend competentieprofiel aanpak HG&KM.
- Verkenning keurmerk voor opleidingen.
- Verkenning breed kwaliteitskader 'Werken aan veiligheid'.
- Ondersteuning benutting impactmonitor aanpak HG&KM.
- Benuttingstraject actuele kennis HG&KM voor praktijkprofessionals.

De onderwerpen worden de komende tijd door het Ministerie van VWS in de vorm van gerichte projecten in gang gezet.

Samenstelling commissie

Voorzitter

Dhr. prof. dr. P.A.H. van Lieshout

Commissieleden

Mw. prof. dr. L.R.A. Alink

Universiteit Leiden

Mw. prof. dr. C.C.J.H. Bijleveld

Vrije Universiteit Amsterdam, Nederlands
Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving

Dhr. prof. dr. J. Goedee

Universiteit Tilburg, Stichting Optimale Samenwerking
Avans Hogeschool, Landelijk Expertise Centrum Eer

Mw. prof. dr. J.H.L.J. Janssen

Gerelateerd Geweld, Nationale Politie, Open
Universiteit

Mw. prof. dr. M. Steketee

Verwey Jonker Instituut, Erasmus Universiteit
Rotterdam

Inhoudelijk secretariaat

Mw. drs. M.A. Berger

Nederlands Jeugdinstituut

Mw. S. Abrahamse, MSc

Nederlands Jeugdinstituut

